

**SPRAWOZDANIE Z CZYNNOŚCI
WYDZIAŁU STOWARZYSZENIA
NAUCZYCIELEK W KRAKOWIE
ZA ROK 1912.**

40. ZWYCZAJNE

WALNE ZGROMADZENIE

CZŁONKÓW STOWARZYSZENIA NAUCZYCIELEK

odbędzie się w Krakowie, dnia 6. kwietnia 1913 roku
o godzinie 4. popoł. w lokalu biblioteki Stowarzyszenia ul. Karmelicka 32, I p.

PORZĄDEK DZIENNY:

1. Zagajenie przewodniczącej.
2. Odczytanie protokołu 39. Walnego Zgromadzenia z dnia 21. kwietnia 1912 r.
3. Sprawozdanie z czynności Wydziału za r. 1912.
4. Sprawozdanie z obrotu funduszków za rok 1912.
5. Wybór I. i II. wiceprezesowej i połowy członków Wydziału.
6. Wybór Komisji kontrolującej.
7. Wnioski i interpelacje członków.

UWAGA. W razie niedostatecznej wedle statutu liczby członków następne Walne Zgromadzenie odbędzie się tego samego dnia o godzinie 4^{1/2} bez względu na liczbę zebranych.

XXXIX. SPRAWOZDANIE

Z DZIAŁALNOŚCI WYDZIAŁU

STOWARZYSZENIA NAUCZYCIELEK

W KRAKOWIE

ZA ROK 1912.

W KRAKOWIE

NAKŁADEM STOWARZYSZENIA NAUCZYCIELEK
CZCIONKAMI Drukarni „CZASU“

1913.

TREŚĆ.

	Str.
Skład Wydziału	5
Działalność Wydziału	6
Sprawozdanie Sekeyi bibliotecznej	11
Sprawozdanie Sekeyi muzycznej	13
Sprawozdanie Sekeyi biura umieszczeń i hoteliku	14
Sprawozdanie Sekeyi gospodarczej	16
Sprawozdanie kasowe	18
Protokół 39. Walnego Zgromadzenia Członków Stowarzyszenia Nau- czycielek z dnia 21. kwietnia 1912 r.	22

Skład Wydziału Stowarzyszenia Nauczycielek :

Prezesowa :

Joanna Pogonowska.

I. Wiceprezesowa :

Anna Zakrzewska.

Sekretarka :

Marya Gońska.

II. Wiceprezesowa :

Józefa Barańska.

Skarbnik :

Stanisław Szeliga.

Członkowie Wydziału :

Julia Baranowska, Wanda Eljasz-Radzikowska, Ernestyna Friedberg, Aniela Giełgudowa, Stanisława Heumann, Ludmiła Horaczkówna, Marya Hupkowa, Aniela Kopaczówna, Marya Kwaśnicka, Jadwiga Mayówna, Leontyna Owczarkiewicz, Józefa Swobodówna, Włodzimira Szolańska, Marya Świdarska, Marya Zdziechowska.

Członkowie zastępcy :

Zofia du Vall, Zofia Łakocińska, Kazimiera Szafrńska, Marya Szarłowska.

Komisya kontrolująca :

Adela Sikorowa, Marya Nizieniecka, Władysław Fischer.

Sekcye :

- I. Szkolno-pedagogiczna,
- II. Biblioteczna,
- III. Muzyczna,
- IV. Biuro umieszczeń i hoteliku,
- V. Zebrań i zabaw towarzyskich,
- VI. Gospodarcza.

Członków zwyczajnych liczy Stowarzyszenie 725, członków wspierających 62, honorowych 15, bibliotecznych 546.

DZIAŁALNOŚĆ WYDZIAŁU.

Z końcem stycznia 1912 r. wyjechała do Lwowa deputacja członków Stowarzyszenia nauczycielek, wybrana na nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu dnia 17. grudnia 1911 r., aby wspólnie z delegatkami Stowarzyszeń nauczycielek ze Lwowa i z Przemyśla przedstawić pp. Posłom sejmowym uchwały tegoż nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia i prosić o opiekę i obronę praw i interesów nauczycielek. O staraniach Deputacji była szczegółowa wzmianka w zesłorocznym sprawozdaniu.

Nawiązując rzecz do powyższego sprawozdania, stwierdzamy z radością, że Deputacja już w znacznej mierze cel swój osiągnęła, albowiem Sejmowa Komisya szkolna w załatwieniu petycji nauczycielek wypowiedziała swą opinię w tym kierunku, by Rada szkolna krajowa przy obsadzaniu posad kierowniczek i dyrektorek żeńskich szkół pospolitych i wydziałowych przyznawała pierwszeństwo nauczycielkom, posiadającym ustawowe warunki do zajmowania takich posad.

Dzięki przychylnemu stanowisku Komisji szkolnej Wysoka c. k. Rada szkolna krajowa zamianowała w roku ubiegłym dyrektorką szkoły wydziałowej św. Anny w Krakowie nauczycielkę, mimo licznych podań, wniesionych przez nauczycieli. Również i w innych miastach zamianowano dyrektorkami nauczycielki.

Odnośnie do uchwały nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia członków Stowarzyszenia z dnia 17. grudnia r. 1911 w sprawie szkół przemysłowych uzupełniających dla dziewcząt Deputacja poczyniła starania w tym kierunku; obecnie już kilkanaście nauczycielek ma zajęcie w tych szkołach i jest nadzieja, że posady kierowniczek w żeńskich szkołach przemysłowych również powierzane będą nauczycielkom.

Ten dodatni rezultat starań, jakie krakowskie Stowarzyszenie łącznie ze Związkiem nauczycielek we Lwowie i z Samopomocą w Przemyśle podjęło w obronie praw nauczycielek, zachęcił Wydział do dalszej pracy na polu spraw zawodowych. A pracy tej wiele przysporzył rok ubiegły.

Na czele walki o byt i prawa całego nauczycielstwa stoi Polskie Towarzystwo pedagogiczne we Lwowie, istniejące już lat 44. Do niedawna Towarzystwo to było jedyną organizacją, broniącą nauczycielstwo, później Rusini stworzyli własne Tow. pedagogiczne, a kilka lat temu powstał w Krakowie »Związek nauczycielstwa ludowego«. Mimo to Tow. pedagogiczne, pragnąc w walce o byt nauczycielstwa zjednoczyć wszystkie organizacje nauczycielskie, zwołało w listopadzie r. 1906. pierwsze zebranie delegatów poszczególnych organizacji, na którym utworzono wspólny Komitet wiecowy. W roku 1907. na ogólnym wiecu nauczycielskim we Lwowie zatwierdzono skład tegoż Komitetu i powierzono mu prowadzenie dalszej akcji w sprawie zrównania płac nauczycielskich z poborami czterech ostatnich rang urzędników państwowych. Delegatkami Stowarzyszenia do Komitetu wiecowego wybrało nadzwyczajne Walne Zgromadzenie członków Stowarzyszenia w dniu 20. grudnia 1906 r. pp. Józefę Swobodównę i Annę Chryścińską.

Po drugim krajowym wiecu nauczycielskim, odbytym w styczniu r. 1912, nastąpiło rozbitcie Komitetu wiecowego, mianowicie w toku prac nad reorganizacją Komitetu reprezentanci »Związku nauczycielskiego« i »Wzaim. Pomiczy« uchwalili samowolnie, że odtąd tylko delegaci »Związku« i »Wzaim. Pomiczy« mają tworzyć Komitet wiecowy i usunęli z Komitetu delegatów wszelkich innych stowarzyszeń nauczycielskich. W ten sposób Polskie Tow. pedagogiczne, Stowarzyszenie nauczycielek w Krakowie, Związek nauczycielek we Lwowie, oraz Polskie Tow. nauczycieli lwowskich odsądzono od prawa bronięcia interesów własnych rzekomo z tego powodu, jakoby nie były czysto zawodowemi.

Przeciw tej samowoli usunięte stowarzyszenia zaprotestowały, ponieważ członkowie Komitetu od wiecu otrzymali mandaty, a zatem pojedyncze organizacje nie mają prawa mandatu tego im odbierać.

Wyeliminowane stowarzyszenia, w których grupuje się przeważna liczba nauczycielstwa polskiego, utworzyły «Delegację wszyst-

kich polskich towarzystw nauczycielskich», która to Delegacya ma prowadzić dalej akcyę w sprawie postulatów nauczycielskich na podstawie regulaminu i mandatu przez wiec krajowy udzielonego.

Na posiedzeniu dnia 28. września r. z. przy współudziale delegatów lwowskich P. T. P. Wydział Stowarzyszenia uchwalił przystąpienie Stowarzyszenia do «Delegacyi polskich towarzystw nauczycielskich» i zatwierdził do tej Delegacyi dotychczasowe 2 delegatki Stowarzyszenia do Komitetu wiecowego.

Członkowie Delegacyi odbyli 3 posiedzenia we Lwowie, jedno w Krakowie. Na posiedzeniu, odbytem we Lwowie dnia 19. października r. z., określono jasno cel »Delegacyi«, którym jest:

- 1) dążenie do podniesienia poziomu intelektualnego i moralnego nauczycielstwa polskiego,
- 2) popieranie spraw zawodowych,
- 3) dążenie, aby pobory nauczycielstwa zrównane zostały z poborami czterech rang urzędników państwowych.

»Delegacyę« tworzą jedynie polskie stowarzyszenia i prócz czterech wymienionych należeć mogą do niej wszystkie towarzystwa nauczycielskie polskie. Każde stowarzyszenie nauczycielskie, przystępujące do »Delegacyi«, ma być reprezentowane w tejsze przez 4 osoby, z których jedna jako wiceprezes ewentualnie wiceprezesowa wejdzie do Prezydium. Do ważności uchwał konieczną jest obecność przynajmniej jednego przedstawiciela każdego stowarzyszenia. Zjazdy odbywać się mają we Lwowie, w Krakowie lub w Przemyśle.

Na posiedzeniu odbytem dnia 28. października Wydział wybrał delegatkami Stowarzyszenia prezesową p. Joannę Pogonowską i p. Wandę Eljasz-Radzikowską. Tak więc przedstawicielkami Stowarzyszenia w «Delegacyi polskich towarzystw nauczycielskich» są pp. Pogonowska, Eljasz-Radzikowska, Swobodówna i Chryścińska. Wydział przyjął również i zatwierdził regulamin »Delegacyi«, uchwalony na październikowym zjeździe we Lwowie, oraz odezwę, wystosowaną przez »Delegacyę« do nauczycielstwa polskiego.

Niebawem po ukonstytuowaniu się rozpoczęła »Delegacya« swoją działalność. Dnia 8. grudnia udała się w deputacyi do członków Koła sejmowego celem przedstawienia zawodowych postulatów nauczycielstwa ludowego, t. j. zrównania płac nauczycielskich z płacami urzędników czterech najniższych rang, zniesienia systemu płac miej-

scowo-klasowego, sprawę pragmatyki służbowej, polepszenia bytu emerytów, wdów i sierot po nauczycielach i zaznaczyła najwyraźniej, że nauczycielki mają mieć równe pobory i równe prawa z nauczycielami. Deputacya podkreśliła konieczność uregulowania w jak najkrótszym czasie stosunków prawno-służbowych, celem umożliwienia nauczycielstwu polskiemu intensywnej pracy na polu szkolnictwa, oraz celem usunięcia z jego szeregów goryczy i niezadowolenia, które mimowoli wkradają się z powodu przewlekania tych nieodznaczonych spraw.

Życzliwe przyjęcie »Delegacyi« przez p. Marszałka krajowego i pp. Posłów budzi nadzieję, że organizacya polskich towarzystw nauczycielskich zdoła pomyślnie załatwić żywotne sprawy nauczycielstwa. Stowarzyszenie z ufnością patrzy w przyszłość i nie ustanie we wspólnej pracy z »Delegacją«, ale zarazem jako pierwszy w kraju Związek nauczycielek stać będzie i w dalszym ciągu na straży ich praw.

Wydział Stowarzyszenia pragnąc rozwinąć jak najszerszą akcyę na polu szkolnictwa, nie omija żadnej sposobności, aby dać dokładny obraz działalności nauczycielek, wykazać rezultat ich pracy wychowawczej, społecznej i narodowej; to też gdy »Zjednoczenie Towarzystw kobiecych w Pradze« zwróciło się do Polek z prośbą o urządzenie w Pradze wystawy prac kobiet polskich, wziął czynny udział w pracach Komitetu, zawiązanego w tym celu w Krakowie. Podobne komitety utworzone zostały równocześnie we Lwowie, w Warszawie i w Poznaniu. W salach Stowarzyszenia odbywały się posiedzenia delegatek wymienionych komitetów; pierwsze posiedzenie przy współudziale jednego z inicjatorów wystawy, publicysty p. Franciszka Hovorki. Postanowiono wystawę w Pradze obesłać i otworzyć ją 15. czerwca. Dla ułatwienia pracy podzielono wystawę na poszczególne działy. Organizacyę działu szkolnego podjęło Stowarzyszenie nauczycielek. Wybrano Komisję pod przewodnictwem p. Joanny Pogonowskiej, złożoną z dyrektorek i nauczycielek szkół miejskich, oraz przedstawicielek szkół klasztornych i prywatnych, która w imieniu Komitetu urządzającego wystawę, zwróciła się z prośbą do wszystkich szkół polskich w kraju, aby nadesłały jak najdokładniejsze zestawienie działu szkolnictwa w cyfrach, prace dziatwy szkolnej z działu robót ręcznych kobiecych, w szkołach

wszelkiej kategorii metodycznie zestawionych i rysunków ułożonych według toku nauki. Wszystkie przedmioty wystawowe przysyłano do Stowarzyszenia nauczycielek, skąd po zestawieniu w grupy przez Komisję szkolną, odesłane zostały do Pragi razem z przedmiotami i okazami innych działów wystawy pracy kobiet polskich.

Niezależnie od czynności Stowarzyszenia w dziale II. szkolnym, Wydział przedstawił w dziale VIII. na wystawie praskiej tablicę statystyczną, wykazującą działalność Stowarzyszenia w kierunku pracy oświatowej, społecznej i humanitarnej, oraz sprawozdania, statut i fotografie domów własnych.

Gdy w dniach 25. i 26. września r. z. Kraków uczcił pamięć ks. Piotra Skargi, Stowarzyszenie wzięło udział w pochodzie i w zbieraniu składek na dom im. ks. Skargi dla katolickiej młodzieży rękodzielniczej.

W marcu r. z. Wydział Stowarzyszenia przyjęty został na audyencyi u Księcia Biskupa krakowskiego Adama Sapiehy, który raczył przyjąć najłaskawiej protektorat nad Stowarzyszeniem w miejsce zmarłego Księcia Kardynała Puzyny.

Dyrekcya Biblioteki Zakładu Narodowego im. Ossolińskich zwróciła się do Wydziału z prośbą o nadesłanie sprawozdań z działalności Wydziału Stowarzyszenia od początku istnienia instytucji. Dyrekcya zakładu weieli komplet sprawozdań do zbiorów Biblioteki. Ponieważ z lat dawniejszych posiadamy sprawozdania przeważnie tylko po jednym egzemplarzu, Wydział postanowił wszystkie sprawozdania zestawić w jednej broszurze i uzupełnić tabelą statystyczną, aby dać jasny pogląd na historję rozwoju Stowarzyszenia.

W myśl uchwały Walnego Zgromadzenia z d. 21. kwietnia r. z. Wydział zgłosił przystąpienie Stowarzyszenia do powstałej w Krakowie Polskiej Rady katolickiej, co wkłada na każdego członka Stowarzyszenia obowiązek płacenia 20 hal. rocznej wkładki.

Na »Dar Grunwaldzki« złożyli w roku zeszłym członkowie 31 kor. 20 hal., która to kwota została złożoną w administracyi »Czasu« dla koła VIII. Uniwersyteckiego na szkoły kresowe.

Sprawozdania z działalności poszczególnych sekcji zamieszczamy poniżej. Dowodzą one, że, jak dotychczas, tak i w ubiegłym roku, Wydział, śledząc bacznie i popierając sprawy zawodowe człon-

ków Stowarzyszenia, równie gorliwie pracował nad rozwojem samej instytucji.

Na tem miejscu wspomnimy tylko, że sekcya zabaw i zebrań towarzyskich urządziła na cele Stowarzyszenia loteryę fantową, z której czysty dochód w kwocie 1030 kor. 28 hal. przelano do funduszu obrotowego. Powodzenie loteryi zawdzięczamy niestrudżonym zabiegom i ofiarności p. Prezydentowej Leowej, p. Maryi Hupkowej, przewodniczącej sekcji zabaw, oraz licznemu gronu Pań krakowskich.

Zestawienie dochodów i rozchodów Stowarzyszenia podajemy w osobnych wykazach. Tu zaznaczamy tylko, że w myśl § 13. statutu przelano 10% czystego dochodu czyli kwotę 367 kor. 79 hal. do funduszu rezerwowego, a w myśl § 18. statutu 25% czyli kwotę 919 kor. 47 hal. do funduszu budowy pawilonu.

Z funduszu zapomogowego udzielono zapomóg 20 osobom w łącznej kwocie 2649 kor. 35 hal. Pożyczek przyznano 27 osobom w łącznej kwocie 3710 koron.

Fundusz pożyczkowy oddaje prawdziwe usługi członkom, potrzebującym chwilowej pomocy. Zaznaczyć jednak musimy, że pomoc ta mogłaby być o wiele wydatniejszą, gdyby uiszczanie rat zaciągniętych pożyczek odbywało się regularniej. Wydział bowiem zmuszony jest nieraz odmówić pożyczki nie dla istotnego braku funduszu pożyczkowego, bo ten jest, i nawet dość znaczny, ale z powodu, że kapitał wypożyczony nie dość szybko i w niedostatecznej ilości wraca do Kasy Stowarzyszenia.

W ubiegłym roku Stowarzyszenie poniosło stratę przez śmierć długoletniego członka ś. p. Heleny Chwastkiewiczówny. Cześć Jej pamięci!

W Krakowie, w kwietniu 1912 r.

Wydział Stowarzyszenia nauczycielek.

Sprawozdanie Sekcji bibliotecznej za rok 1912.

Jak w latach ubiegłych, tak i w roku sprawozdawczym mamy do zaznaczenia pomyślny rozwój biblioteki Stowarzyszenia pod wzglę-

dem zdwojonego odbytu przeczytanych książek, oraz przybytku nowych dzieł.

Czyniąc zadość życzeniom członków, sekcya stara się wedle możliwości o zakupno nowych książek o istotnej wartości. To też staranny dobór dzieł naukowych, beletrystycznych i książek dla młodzieży, w języku polskim, francuskim i niemieckim zyskuje bibliotece coraz więcej członków nietylko miejscowych ale i z prowincyi. W 1912. roku 546 członków korzystało z biblioteki Stowarzyszenia, która przedstawia obecnie pokaźną liczbę polskich dzieł naukowych, bo 1526, beletrystycznych 3171. Książek niemieckich jest 534, francuskich 713 a dla młodzieży, która bardzo licznie zapisuje się na członków biblioteki, jest 780 dziełek. Ogółem liczy biblioteka nasza 6.724 dzieł, tomów 13.926. W r. 1912 zakupiono 166, otrzymano w darze 126 książek, a mianowicie od JWPP. Kazimierzowej Morawskiej, Kazimierzowej Kostaneckiej i Maryi Ocetkiewiczówny. Ofiarodawczyńom na tem miejscu składamy serdeczne podziękowanie.

W jasnej, wygodnej czytelni Stowarzyszenia korzystać można z 25-ciu czasopism, przeważnie prenumerowanych przez Stowarzyszenie (kilka otrzymujemy w darze). Posiadamy następujące czasopisma : Biblioteka warszawska, Encyklopedia powszechna, Książka, Muzeum, Poradnik językowy, Przegląd powszechny, Misye katolickie, Prawda, Sodalis Marianus, Biblioteka dzieł wyborowych, Les annales, Biesiada literacka, Bluszcz, Łan młodzieży, Świat, Tygodnik ilustrowany, Czas, Głos narodu, Przegląd polski, Straż polska, Młoda muzyka, Signale, Mały świątek, Moje pisemko, Przyjaciel dzieci.

W skład sekcyi bibliotecznej wchodzi: jako przewodnicząca p. Anna Zakrzewska, oraz członkowie pp. Ernestyna Friedberg, Aniela Giełgudowa, Włodzimira Szolańska, Ludmiła Horaczkówna, Aniela Kopaczówna, Marya Kwaśnicka, Jadwiga Mayówna, Leontyna Owczarkiewicz, Józefa Swobodówna, Marya Świdierska, Marya Zdziechowska, z poza Wydziału p. Marya Rosnerówna.

Biblioteka i czytelnia Stowarzyszenia otwarte są od godz. 11—1 przed południem i od 3—6 po południu, codziennie prócz niedziel i świąt.

Przewodnicząca:

Anna Zakrzewska.

Sprawozdanie Sekcji muzycznej za rok 1912.

Sekcja muzyczna, istniejąca przy Stowarzyszeniu nauczycielek od r. 1906. rozwija się coraz lepiej.

Objawem jej żywotności są :

1) wieczory muzyczne nauczycielskie i uczniowskie, na które z widocznym zadowoleniem spieszyli starsi i młodzież. Były to wieczorki pełne uroku dla młodzieży, która sobie uważała za rodzaj zaszczytu, gdy mogła w nich brać czynny udział.

2. Biblioteka muzyczna, która stale od 3 lat się rozwija, dzięki darom poszczególnych członków jak i osób prywatnych. Dział fortepianowy szczególnie dobrze się przedstawia, składając się z dzieł bardzo poważnych. Z biblioteki powstała wypożyczalnia wyłącznie dla nauczycielek muzyki, oparta na bardzo skromnych warunkach.

3) Stały przyrost członków muzycznych choć nie duży ale zawsze znaczny, zważywszy, że wielu członków od chwili założenia umarło, a wielu wyjechało z Krakowa. Sekcja liczy 70 członków, w tem 5 nauczycielek skrzypiec, 5 śpiewu, 60 fortepianu.

Z powyższego zestawienia widzimy, że sekcja spełnia zadania, które sobie postawiła, zawiązując się, mianowicie :

1) Podniesienie stanowiska społecznego i materyalnego nauczycielek muzyki przez odpowiednią reklamę.

2) Urządzanie popisów muzycznych celem okazania stopnia własnego uzdolnienia i postępu uczniów (Wieczory muzyczne).

3) Stworzenie dla nauczycielek muzyki środków do dalszego kształcenia się i zachęcania do zdobywania szerszej wiedzy muzycznej.

4) Stworzenie funduszu emerytalnego dla niemogących już pracować.

Pierwszemu celowi uczyniła sekcja zadość, ogłaszając na początku roku szkolnego w dziennikach miejscowych siły nauczycielskie, jako też rozmieszczając w księgarniach i w biurze umieszczeń Stowarzyszenia karty, reklamujące nauczycielki muzyki.

Biuro umieszczeń pod kierownictwem p. Wandy Jawornickiej, pośredniczy w umieszczaniu nauczycielek muzyki, członków Stowarzyszenia.

Godziwą reklamą są wieczory muzyczne, urządzone tak przez nauczycielki, jak przez młodzież uczącą się od członków Stowarzyszenia. Wieczorów takich było w r. 1911—12 pięć. Odbyły się w salach Stowarzyszenia, ostatni zaś popis uczenie p. Heumann w sali Starego Teatru. Z przyczyn niezależnych od Wydziału wieczory muzyczne wstrzymano, lecz rozpoczną się znowu wkrótce.

Trzeciemu celowi czyni zadość czytelnia muzyczna, zaopatrzona w książki treści muzycznej oraz pisma peryodyczne jak: »Przegląd muzyczny«, »Signale«, »Le courrier musical«, dające obraz ruchu muzycznego w całej Europie. Czytelnia otwarta codziennie od godz. 11—1 i od 3—6 popołudniu. Oprócz czytelnii jest wypożyczalnia nut dla nauczycielek pod zarządem pani Pawłowskiej, otwarta we wtorki i piątki od godz. 7—8 wieczorem.

Fundusz emerytalny narazie nie wszedł w życie dla braku chętnych i należycie uświadomionych jednostek — rzucono tylko myśl udziałów.

W końcu wyraża sekcya podziękowanie wszystkim życzliwym i ofiarodawcom, którzy bądź groszem, bądź nutami i pismami ją obdarzają, a w szczególności pp. Ciechanowskiej, Moraczewskiej, Śreniawa-Morawskiej, Swobodównie, Fuchsównie, Gebauerównie, Pierchalskiej, Rutowskiej, Szklarskiej, Zaleskiej.

Skład sekcji muzycznej stanowią: przewodnicząca i pp. Julia Baranowska, Józefa Swobodówna, Zofia Łakocińska, a z poza Wydziału pp. Otylia Cholewiczowa, Alicya Nebelska, Helena Strycharska, Ludwika Grodzicka, Ula Birkenmayer.

Przewodnicząca:

Stanisława Heumann.

Sprawozdanie Sekcji biura umieszczeń i hoteliku

za rok 1912.

Dochody z biura umieszczeń za rok 1912 przedstawiają się następująco:

Ogólny dochód wynosił 3.657 kor. 91 hal. Wydatki na biuro oraz wynagrodzenie kierowniczkii wynosiły 2.116 kor. 14 hal.; po-

zostaje zatem czysty dochód w kwocie 1541 kor. 77 hal. Zaległości od stron wynoszą 481 kor. 94 hal.

Ogółem zgłoszeń o nauczycielki, bony i wychowawczynie Polki, Niemki, Francuzki i Angielki na posady stałe, demi-place i lekcye było 191.

Z tych zawarto układow 104, a 87 nie doszło do skutku bądź z powodu braku odpowiednich kandydatek, bądź z powodu nieodpowiednich warunków dla kandydatek.

Zgłosiło się do biura nauczycielek, bon i osób poszukujących pracy:

Polek	263
Niemek	78
Francuzek	25
Angielek	4
razem	370

Z tych biuro umieściło nauczycielek i bon:

Polek	61
Niemek	35
Francuzek	6
Angielek	2
razem	104

Z powyższego zestawienia wynika, że ruch w biurze umieszczeń Stowarzyszenia nauczycielek zwiększył się w r. 1912, co świadczy o zaufaniu publiczności do Instytucyi.

Biuro umieszczeń prowadzi w dalszym ciągu p. Wanda Jawornicka, nauczycielka prywatna.

Biuro, zajmujące się umieszczaniem nauczycielek i bon na posadach prywatnych i pośrednictwem w udzielaniu lekcyi w miejscu, bierze za pośrednictwo od członków Stowarzyszenia 2⁰/₀ od rocznej płacy a od nieczłonków 4⁰/₀.

Hotelik dla nauczycielek przejezdnych wykazuje następujący obrót kasowy: ogólny dochód wynosił w r. 1912 kor. 1279 hal. 04, a wydatki 2113 kor. 20 hal., niedobór zatem wynosi 834 kor. 16 h.

Pomimo corocznych strat materyalnych Stowarzyszenie i nadal zatrzymuje hotelik ze względów ideowych. Nauczycielki, przyjeżdża-

jące do Krakowa na czas krótszy, otrzymują za opłatą 80 hal., a w zimowej porze za opłatą 1 korony łóżko z pościelą, światło, opał, usługę, a za bardzo skromną opłatą otrzymać mogą wikt całodzienny w zarządzie domu. Hotelik zostaje pod zarządem p. Karoliny Pawłowskiej. W hoteliku przebywało 361 osób przez 1358 dni.

Z powodu zaprowadzenia światła elektrycznego i gruntownego odświeżania budynku od 15. sierpnia do 15. września z. r. był hotelik zamknięty.

Na czele sekcji biura umieszczeń i hoteliku stoi przewodnicząca, członkami są: pp. Marya Kwaśnicka, Leontyna Owczarkiewicz.

Przewodnicząca:

Wanda Eljasz-Radzikowska.

Sprawozdanie Sekcji gospodarezej „Domu nauczycielek“ za rok 1912.

Dom nauczycielek w ogrodzie składa się z 12 pokoi, jadalni i pokoju dla zarządczyni. Pokoje zamieszkiwały stałe lokatorki a mianowicie:

emerytek	7
nauczycielek prywatnych	4
nauczycielek szkół publicznych	3

Budynek zdrowy, suchy, słoneczny, dostarcza w zimie ciepłych pokoi a w lecie miłego wypoczynku w ogródku wśród ciszy i chłodu. Gospodarstwo prowadzone jest we własnym zarządzie. Nauczycielki, mieszkające w hoteliku we frontowym domu, mogą otrzymać za umiarkowaną cenę wikt całodzienny lub częściowy.

Panująca drożyzna odbija się dotkliwie na gospodarstwie tak z powodu podrożenia artykułów żywności, opału, światła, służby, jak z powodu opłaty podatków i spłaty długu. Naprawa dachu i różne konieczne reparacye domu pochłoneły przeszło 450 koron.

Mimo to Wydział nie tracąc z uwagi myśli humanitarnej, która kierowała założeniem tego domu, nie zraża się trudnościami, zabiega wedle sił, ufny, że Bóg dobrej sprawie dopomaga.

Na czele sekcyi gospodarczej stoi przewodnicząca, członkami są następujące panie: Anna Zakrzewska, Julia Baranowska, Stanisława Heumann, Jadwiga Mayówna, Józefa Swobodówna, Zofia du Vall.

Przewodnicząca:

Józefa Barańska.

SPRAWOZDANIE

Z OBROTU FUNDUSZÓW

STOWARZYSZENIA NAUCZYCIELEK w KRAKOWIE

ZA ROK 1912.

FUNDUSZ OBROTOWY.

(Książeczka Kasy Oszcz. m. Krakowa Nr. 275.209).

Przychód:

Reszta kasowa z roku 1911.	K	3.628'56
Wkłádki i wpisowe od członków	»	3.049'16
Dochód biura	»	3.657'91
Dochód biblioteki	»	2.444'10
Subwencya Wys. Sejmu (6. rata)	»	1.000'—
Subwencya Kasy Oszcz. m. Krakowa	»	200'—
Za sprzedane katalogi	»	51'20
Odsetki od ulokowanej gotówki	»	293'01
Dochód z loteryi fantowej	»	1.030'48
Zwrócone przez zarząd domu w ogrodzie	»	198'—
Różne dochody	»	9.036'99
Razem	K	24 589'41

Rozchód:

Zapomogi	K	2.649'35
Wydatki biura i pensya kierowniczkí	»	1.576'14
Pensye bibliotekarki, sekretarki i pomocnicy	»	3.150'—
Zakupno książek i prenumerata czasopism	»	961'60
Oprawa książek	»	250'66
Druki i ogłoszenia	»	255'60
Marki, stemple, portorya	»	209'64
Wydatki kancelaryjne	»	86'97
Opał i światło	»	414'75
Płace kursora i służby, oraz wikt tejże	»	553'12
Datki noworoczne	»	18'—
Do przeniesienia	K	10.125'83

	Z przeniesienia	K	10.125'83
Ubezpieczenie biblioteki i ruchomości	»		51'80
Ubezpieczenie realności i inne wydatki w Zakopanem	»		209'92
Ubezpieczenie bibliotekarki	»		72'—
Zaliczka dla zarządu domu w gorodzie	»		198'—
Malowanie klatki schodowej i sal	»		386'—
Utrzymanie porządku i różne naprawy	»		396'77
Raty pożyczki hipotecznej	»		3.852'50
Opłaty do związków	»		66'—
Dodatek drożyzniany dla funkcyonaryuszek Stowarzyszenia	»		420'—
Wydatki na rzecz wystawy w Pradze	»		121'35
Drobne wydatki	»		14'05
Różne wydatki	»		4.997'24
	Razem	K	<u>20.911'46</u>

ZESTAWIENIE.

Przychód wynosił w roku 1912.	K	24.589'41
Rozchód wynosił w roku 1912	»	<u>20.911'46</u>
	Pozostaje	K 3.677'95
Z kwoty tej przelewa się stosownie do §§ 13. i 18. statutu		
10 ⁰ / ₀ do Funduszu rezerwowego	K	367'79
25 ⁰ / ₀ do Fund. budowy nowego pawilonu »	»	919'47
		<u>1.287'26</u>
Stan z końcem roku 1912	K	<u>2.390'69</u>

FUNDUSZ REZERWOWY

(Książeczka Kasy Oszcz. m. Krakowa Nr. 255.882)

wynosił z dniem 1. stycznia 1912 r.	K	4.099'55
Narosłe odsetki za rok 1912	»	163'67
Przelane z Funduszu obrotowego za rok 1912	»	367'79
		<u>4.631'01</u>
Stan z końcem roku 1912	K	<u>4.631'01</u>

FUNDUSZ REZERWOWY KAMIENICZNY

(Książeczka Kasy Oszcz. m. Krakowa Nr. 281.707)

wynosił z dniem 1. stycznia 1912 r.	K	6.000'—
Narosłe odsetki za rok 1912	»	243'07
	Razem	K 6.243'07
Do Funduszu obrotowego przelano	»	243'07
		<u>6.000'—</u>
Stan z końcem roku 1912	K	<u>6.000'—</u>

FUNDUSZ IM. JOANNY POGONOWSKIEJ

na budowę nowego pawilonu,

utworzony uchwałą Walnego Zgromadzenia członków Stowarzyszenia
w dniu 21. kwietnia 1912. roku

z Funduszu budowy nowego pawilonu

(Książeczka Kasy Oszcz. m. Krakowa Nr. 255.883)

wynosił z dniem 1. stycznia 1912 r.	K	10.248'34
Narosłe odsetki za rok 1912	»	409'20
Przelane z Funduszu obrotowego za rok 1912	»	919'47
	Razem K	11.577'01

Na fundusz powyższy złożono nadto:

Grono naucz. i szkoła im. Konarskiego	K	194'50
Z wieczorku muzycznego	»	122'68
P. Józefa Swobodówna	»	100'—
» Paulina Łazowska	»	100'—
» Klementyna Jaworska	»	20'—
» N. N.	»	15'—
» Jodko - Narkiewicz	»	10'—
» Aleksandra Rybeżyńska	»	10'—
» Marya Świdarska	»	10'—
» Marya Budziłowiczówna	»	10'—
» Emilia Lambertowa	»	10'—
» Konstancja Wojciechowska	»	10'—
» Marya Baudówna	»	10'—
» Marya Kwaśnicka	»	10'—
» A. P. — dawna uczenica	»	10'—
» Otylia Pietrzycka	»	10'—
» Marya Dziedzicka	»	10'—
» Wanda i Marya Szklarskie	»	10'—
» Witold Ślaski z Wabrza	»	10'—
» Julia Baranowska	»	6'—
» Klotylda Kowalska	»	5'—
» Lucyna Spornówna	»	5'—
Odsetki narosłe	»	13'32
	»	711'50
Stan Funduszu im. Joanny Pogonowskiej z końcem 1912 r.	K	12.288'51

FUNDUSZ POŻYCZKOWY.

Reszta kasowa z roku 1911	K	240'57
Spłacono w roku 1912	»	3.851'25
Do przeniesienia	Razem K	4.091'82

	Z przeniesienia	K	4.091'82
Udzielono nowych pożyczek w roku 1912	»		3.816'—
	Reszta kasowa z końcem roku 1912	K	275'82
Na pożyczkach u 60. dłużniczek pozostaje	»		6.494'60
	Stan z końcem roku 1912	K	<u>6.770'42</u>

W szczególności udzielono pożyczek w ciągu roku 1912:

1. osobie	K	250'—
14. osobom po K 250	»	2.800'—
1. osobie	»	160'—
3. osobom po K 100	»	300'—
2. osobom po K 80	»	160'—
1. osobie	»	40'—
2. osobom po K 30	»	60'—
2. osobom po K 20	»	40'—
1. osobie	»	6'—
Razem	K	<u>3.816'—</u>

FUNDUSZ WIECZYSTY IM. WANDY ŻELEŃSKIEJ

(Książeczka Kasy Oszcz. m. Krakowa Nr. 225.897)

wynosił z dniem 1 stycznia 1912 r.	K	2.646'19
Wydano na wsparcie biednej nauczycielki odsetki za r. 1911	»	101'96
	Pozostało	K 2.544'23
Narosłe odsetki za rok 1912	»	104'02
Za kupony pł. $\frac{1}{6}$ i $\frac{1}{12}$ 1912. od K 200'— Renty węg. kor.	»	8'—
Za wylosowany los Czerw. Krzyża austr. S. 5.290/27	»	27'—
	Stan z końcem roku 1912	K <u>2.683'25</u>

Prezesowa:

Joanna Pogonowska.

Skarbnik:

Stanisław Szeliga.

Za zgodność z księgami kasowemi

Komisya rewizyjna:

J. Władysław Fischer.

Adela Sikorowa.

Marya Nizieniecka.

Protokół 39. Walnego Zgromadzenia
członków Stowarzyszenia Nauczycielek w Krakowie.

Doroczne Walne Zgromadzenie członków Stowarzyszenia nauczycielek odbyło się dnia 21. kwietnia 1912 r. w domu własnym Stowarzyszenia.

Przed rozpoczęciem obrad ucziło Stowarzyszenie uroczystością jubileuszową 35-letnią działalność swjej Prezesowej, p. Joanny Pogonowskiej. W pięknie udekorowanych salach domu Stowarzyszenia licznie zebrali się miejscowi członkowie oraz delegatki z różnych miast kraju i zaproszeni goście. Zebranie zaszczycił swą obecnością Najprzew. Ks. Biskup Nowak, oraz liczne grono Pań krakowskich, które przy każdej sposobności dają wyraz prawdziwej zyczliwości dla Stowarzyszenia.

Przebieg uroczystości był najlepszym dowodem serdecznego uczucia, jakie łączy Stowarzyszenie z osobą Prezesowej. Pierwsza przemówiła Wiceprezesowa prof. Zakrzewska. Powitawszy Jubilatkę, skreśliła Jej działalność i zasługi dla Stowarzyszenia.

Prof. Zdziechowska, w obszerniejszem przemówieniu przedstawiła rozwój instytucji od jej założenia. Z przemówienia tego okazało się, że Jubilatka od r. 1877. jest duszą Stowarzyszenia, które głównie Jej wytrwałej pracy i poświęceniu rozwój swój zawdzięcza. Pani Włodzimira Szolańska, najstarszy członek Wydziału, wręczyła Jubilatce od Wydziału i pań, pracujących w Zarządzie, pierścień jako godło wierności i serdecznego przywiązania. Dyrektorka p. Wanda Eljasz Radzikowska złożyła dyplom z piękną dedykacją, opatrzoną kilkuset podpisami członków Stowarzyszenia. Jedna z pań emerytek, przeszło 90-letnia staruszka, dziękowała Jubilatce, że za Jej staraniem stanął dom, w którym emerytki znajdują cichy kąć po znojnem i spracowanem życiu.

Imieniem nauczycielek przemawiały pp.: Cięglewiczówna, Horoszkiewiczowa i Szafrńska. Imieniem członków filii Stowarzyszenia w Bochni złożyła życzenia p. Nemetzowa, od nauczycielek z Nowego Sącza p. Klotylda Kowalska, z Przemyśla p. Tęczarówna. P. Leokadya Kulińska wyraziła życzenie utworzenia fundacji im. Joanny Pogonowskiej. Zebrani oklaskami przyjęli tę propozycję.

Następnie odczytano liczne telegramy i listy, nadesłane na uroczystość od przyjaciół i od osób z poza sfer nauczycielskich, duchownych i świeckich, od gron nauczycielskich i Związków nauczycielek z różnych stron kraju i od dawnych uczenic.

Jubilatka w serdecznych słowach dziękowała Najprzew. Ks. Biskupowi i wszystkim obecnym za objawy uznania i zgotowanie Jej tak błogiej i radosnej chwili, oraz wszystkim życzliwym, którzy przesłali Jej wyrazy swych uczuć przyjaznych.

Uroczystość zakończyło przemówienie Najprzew. Ks. Biskupa, który dał wyraz zdumieniu na widok tego, czego dokonać zdołała wyjątkowa energia i wytrwałość pań zasłużonych około rozwoju instytucji, a zwłaszcza niezmożona praca Jubilatki. W podniosłych słowach dostojny Mowca zagrzewał do dalszej owocnej pracy i udzielił Jubilatce oraz wszystkim Zebrany pasterskiego błogosławieństwa.

* * *

Po uroczystości jubileuszowej odbyło się 39. Zwyczajne Walne Zgromadzenie, które Przewodnicząca, p. Joanna Pogonowska, zagała następującem przemówieniem:

»Przed przystąpieniem do porządku dzisiejszego Zebrania, pragnę uczcić pamięć zmarłych w ubiegłym roku członków Stowarzyszenia, a na pierwszym miejscu poświęcam wdzięczne wspomnienie św. pamięci Protektora Stowarzyszenia nauczycielek, księcia Kardynała Puzyny.

Prócz tej straty śmierć uszczupliła nasze szeregi, zabierając między innymi drogiemi zmarłemi s. p. Emilię Wyrobiszównę, która zostawiła głęboki żal w sercach naszych i pamięć zasłużonej wychowawczyni młodzieży i najlepszej Koleżanki. Cześć pamięci wszystkich, którzy nas opuścili!

A teraz zwracam się myślą do tego dnia, w którym Wydział w imieniu Stowarzyszenia złożył hołd Najdost. Księciu Biskupowi Adamowi Sapiesze, a doznawszy wielce dobrotliwego przyjęcia, zaprosił Go na protektora Stowarzyszenia, którą to prośbę przyjął Książę Biskup jak najłaskawiej. Pewną jestem, że Wydział spełnił gorące życzenie wszystkich członków Stowarzyszenia nauczycielek». Walne Zgromadzenie okazało oklaskami wdzięczność Księciu Biskupowi za przyjęcie protektoratu.

Przewodnicząca mówiła w dalszym ciągu: »Pragnę rzucić krótki pogląd na działalność Wydziału i podnieść niektóre momenty teże. Zamykając nasze czynności z wiarą w pomoc Bożą i błogosławieństwo do dalszej pracy, pokładamy na przyszłość nadzieję nie tylko w samym wzroście członków i w materialnym rozwoju, ale większą jeszcze otuchą napełnia nas pozyskanie do współpracy znacznej zastępy pp. nauczycielek z poza Krakowa. Rok ubiegły był wielkim krokiem naprzód w rozwoju Stowarzyszenia i rozszerzenia jego wpływu. Nasze Stowarzyszenie spełniać będzie swe zadania w coraz szerszym zakresie, coraz skuteczniej i lepiej, a upewnia nas w tym coraz większe zainteresowanie sprawami i działalnością naszą pp. Koleżanek całego kraju, upewnia wytrwałość w pracy i poświęcenie całego Wydziału.

Wielce pomocną do utrzymania stosunków koleżeńskich była bardzo ożywiona działalność informacyjna; oprócz informacji w ważnych sprawach zawodowych, udzielanych członkom ustnie lub listownie, posyłało również komunikaty do dzienników krajowych.

Jak ze sprawozdania przekonało się Szanowne Zgromadzenie, ubiegły rok zaznaczył się pracą humanitarną, społeczną i oświatową Stowarzyszenia. Starać się będziemy, aby biblioteka i czytelnia stały się ogniskiem, skupiającem w sobie tutejszy ruch umysłowy, żeby wzmogło się zainteresowanie gron nauczycielskich i publiczności, oraz podniosła się frekwencya w czytelnii.

Stowarzyszenie ma dla wszystkich nauczycielek cel wspólny, cel umiłowany gorąco przez każdą z nas, to też świętym obowiązkiem naszym jest i powinno być starać się nie tylko o jego rozwój materialny, ale by Stowarzyszenie stało zawsze na gruncie szczerze katolickim i narodowym.

W ubiegłym roku powstała w mieście naszym Polska Rada katolicka, która postawiła sobie jako zadanie ułatwić wspólne porozumienie między istniejącymi już w Krakowie towarzystwami o celach katolickich i między osobami, dla których sprawy katolickie ogólnego znaczenia nie są obojętne.

Na skutek odezwy i zaproszenia zarządu Polsk. Rady katolickiej, Wydział uchwalił jednogłośnie na posiedzeniu w d. 14. listopada, aby Stowarzyszenie nauczycielek przystąpiło do Rady, czyniąc tem zadość głęboko odczutej potrzebie zrzeszenia się katolików naszego miasta, a jaki gorący odzew znalazła myśl ta zdołała, świadczy fakt, że odrazu przystąpiło do organizacji 50 stowarzyszeń katolickich. Wkładka roczna wynosi 20 hal. na rok.

Również wzięło Stowarzyszenie na zaproszenie Głównego Zarządu Tow. Szkoły Lud., udział w akcji, obchodzącej ogół społeczeństwa polskiego, a to w sprawie przyspieszenia przez odnośne władze upaństwowienia gimnazjum i seminarjum nauczycielskiego męskiego w Białej, założonych i utrzymywanych przez T. S. L., które oddaje niespożyte usługi szkolnictwu polskiemu na kresach.

Zamykając to ogólne sprawozdanie, wyrażam imieniem Wydziału najgorętsze podziękowanie wszystkim przyjaciółom Stowarzyszenia za życzliwość i szanownej Prasie za gotowość umieszczania sprawozdań i komunikatów».

Następnie Przewodnicząca zawiadamia zebranych, że w bieżącym roku odbędzie się w Pradze wystawa prac kobiety polskiej; Stowarzyszenie weźmie w niej udział jako instytucja i jako sekcja, która obejmie cały zakres szkolnictwa, a więc prace szkół żeńskich wszelkich kategorii w zakresie robót ręcznych i rysunków, fotografie budynków, sal szkolnych, ogrodów, łazienek, sal gimnastycznych i t. p., dalej szkoły i ogródki froeblovskie. Co do szkół żeńskich średnich, jak seminarjów, gimnazyjów, sprawa ta zostanie wyjaśnioną na posiedzeniu Komitetu centralnego, które odbędzie się w najbliższym dniu w lokalu Stowarzyszenia przy współudziale delegatek czterech Komitetów polskich t. j. z Warszawy, Poznania, Lwowa i Krakowa.

Do Stowarzyszenia nauczycielek, które objęło główny kierunek szkolnictwa ludowego, należy skierować wszelkie gotowe prace

i zgłoszenia przedmiotów na wystawę najpóźniej do dnia 10. czerwca. Termin otwarcia wystawyznaczony na dzień 15. czerwca.

W naszym narodowym interesie leży, aby wystawa w Pradze wypadła jak najlepiej, aby dała jak najdokładniejszy obraz rozwoju życia duchowego i kulturalnego kobiety polskiej. To też Przewodnicząca zwraca się do pp. nauczycielek z prowincyi z prośbą, aby tworzyły Komitety miejscowe celem zebrania obfitego materiału.

Po przemówieniu Przewodniczącej Walne Zgromadzenie uchwaliło jednomyślnie wniosek p. Leokadyi Kulińskiej, a mianowicie:

Walne Zgromadzenie członków Stowarzyszenia nauczycielek w Krakowie dnia 21. kwietnia 1912 r., uchwała utworzyć fundację imienia Joanny Pogonowskiej w uznaniu zasług, jakie przez 35 lat dla Stowarzyszenia położyła i postanawia, aby istniejący z inicjatywy p. Joanny Pogonowskiej fundusz budowy pawilonu, a umieszczony na książeczce Kasy Oszczędności miasta Krakowa Nr. 255.883 przełać do tejże fundacyi z przeznaczeniem na wybudowanie pawilonu dla chorych nauczycielek.

Do Komitetu, który zajmie się wykonaniem uchwały Walnego Zgromadzenia, wybrano pp.: Barańską, Swobodównę, Heumann i du Vall.

Zebrani również jednomyślnie uchwalili wniosek p. Heleny Szafrąńskiej, aby dla spóźnionej pory odstąpić od odczytania protokółów ze zwyczajnego i nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia. Następnie p. Adela Sikorowa, członek Komisji kontrolującej, w zastępstwie p. Władysława Fischera złożyła sprawozdanie kasowe za rok 1911. Zgromadzenie jednomyślnie udzieliło Wydziałowi absolutorium z zarządu funduszami Stowarzyszenia. Poczem z porządku dziennego przystąpiono w myśl § 23 statutu do wyboru Prezesowej, I. i II. Wiceprezesowej i połowy członków Wydziału.

Na wniosek pp.: Ulmanówny, Szafrąńskiej i Rybeżyńskiej, Walne Zgromadzenie wśród oklasków jednomyślnie wybrało p. Joannę Pogonowską, dożywotnią prezesową Stowarzyszenia.

Na wniosek pp. Kowalskiej z N. Sącza i Ciągiewiczówny wybrano przez aklamację obydwie wiceprezesowe i połowę członków Wydziału, mianowicie: I. wiceprezesowa p. Anna Zakrzewska, II. wiceprezesowa p. Józefa Barańska.

Członkowie Wydziału pp. Ernestyna Friedberg. Aniela Giełgudowa, Stanisława Heumann, Aniela Kopaczówna, Leontyna Owczarkiewicz, Józefa Swobodówna, Marya Świderska. Z uwagi, że rok bieżący jest 40. rokiem istnienia Stowarzyszenia i że dużo prac należy w tym roku jubileuszowym przedsięwziąć i uskutecznić, powołano na członków zastępców do Wydziału pp. Zofię du Vall, Zofię Łakocińską, Kazimierę Szafrąnską i Maryę Szarłowską. Komisya kontrolująca pozostała w dawnym składzie, mianowicie: p. Władysław Fischer, pp. Adela Sikorowa i Marya Nizieniecka. P. Nemetzowa, nauczycielka szkoły wydziałowej w Bochni, wyraża życzenie, aby sekcya szkolna Stowarzyszenia zajęła się opracowaniem broszurki dla szkół żeńskich na wzór takiejże broszury, przeznaczonej dla młodzieży szkół średnich p. t. »O zachowaniu się w szkole«. Przewodnicząca oznajmia, że zajmie się tą sprawą i dziękuje p. Nemetzowej za poruszenie tej kwestyi, ponieważ Walne Zgromadzenie może upoważnić Wydział do podjęcia z Kasy głównej Stowarzyszenia odpowiedniej kwoty na pokrycie kosztów wydawnictwa.

W końcu Walne Zgromadzenie jednomyślnie uchwaliło następujące wnioski:

1. Upoważnia się Wydział Stowarzyszenia do wydania broszury »O zachowaniu się w szkole«,
2. Stowarzyszenie przystępuje do Polskiej Rady katolickiej. Każdy członek zobowiązuje się płacić 20 hal. tytułem wkładki rocznej.

Przewodnicząca podziękowała pp. Nauczycielkom za liczne przybycie, przede wszystkim członkom zamiejscowym i na tem zamknęła obrady 39. Walnego Zgromadzenia.

